

Klepelmaaier in een nieuw jasje eist aandacht

Slim maaien met de spiraalrotormaaier

De Trident Park-spiraalrotormaaiers van Spearhead, geleverd door Hissink, zijn feitelijk klepelmaaier in een nieuw jasje. Nou ja, nieuw... Ook alweer ruim tien jaar oud. Henry van Dijk vindt dat het tijd is dat fieldmanagers verder kijken dan hun neus lang is. 'Klepelmaaier hebben hun kwaliteit allang bewezen voor sportvelden. De verbeterde techniek op deze versie klepelmaaier kan zich prima meten met die van een kooimaaier. Hij is zelfs stukken goedkoper.'

Auteur: Santi Raats

Het verschil tussen de traditionele klepelmaaier en de spiraalrotormaaier laat zich direct zien wanneer Van Dijk een traditionele en een nieuwe klepel laat zien: de traditionele klepel is letterlijk tweemaal zo groot, tweemaal zo zwaar en tweemaal zo bot. De naam spiraalrotormaaier is afgeleid van de manier waarop de verfijnde klepels op de rotor zijn bevestigd: in een spiraalvorm. Bij de traditionele klepelmaaier staan er minder klepels op de rotor en staan zij vaak op één rij. Doordat bij de spiraalrotormaaier de klepels in een spiraalvorm op de rotor staan, vormt de spiraalrotormaaier een egaal maaibeeld. Het is wel eens eerder bedacht om de klepels in een spiraalvorm op de rotor te plaatsen, maar de productietechniek was nog niet zover: robots waren er gewoonweg nog op ingesteld om de klepels in één lijn op de rotor te plaatsen.

Spearhead had de Trident Park spiraalrotormaaier aanvankelijk ontwikkeld voor de ruigere ter-

reinen, maar bracht in 2002 een verder aangepaste versie voor sportvelden op de markt. De gemeente Heerhugowaard ging de uitdaging aan en schafte er één aan om haar maaierwerk mee te gaan doen. In 2010 was de spiraalrotormaaier van Heerhugowaard aan vervanging toe.

Maaikosten

'De sportveldbeheerder deelde mij mee dat de kosten van de machine lagen op vier euro per veld,' vertelt Van Dijk. 'Dat is bijzonder laag. De meeste sportveldbeheerders zweren van oudsher bij kooimaaier vanwege het verfijnd afknippen van het gras. Maar in deze barre economische tijden is het voor sportveldbeheerders tijd om andere opties te overwegen. Als men zich oriënteert, valt op dat de ontwikkelingen in de machinemarkt niet stilstaan.'

De gebruikte spiraalrotormaaier maait nu bij een loonwerker met name de ruige terreinen, dus hij

is na acht jaar nog niet afgeschreven, zo blijkt. De kooimaaier zou na acht jaar niets meer opbrengen aangezien die minder breed inzetbaar is. Van Dijk wil wat vooroordelen aan de kant schuiven: 'De spiraalrotormaaier heeft zich inmiddels al bewezen, maar men moet op andere systemen durven overstappen. Omdat men de cirkelmaaier wel kent, stapt men eerder daarop over als men goedkoper wil maaien. Het vaste denkbeeld over de klepelmaaier is dat hij het gras grof snijdt, maar dit gebeurt met de fijnere klepels allang niet meer! De beschadiging aan het gras is miniem. Een voetballer kan met het blote oog het verschil niet zien tussen de maaieresultaten van een kooimaaier of die van de spiraalrotormaaier. Dan zou je een grasspriet echt dicht bij je ogen moeten houden.'

Volgens Van Dijk is er met de spiraalrotormaaier een goed maaibeeld onder alle omstandigheden. 'Onder natte omstandigheden laten kooimaaier

Gebruikerservaring

Hofmeijer Civiel- en Cultuurtechniek werkt voor het tweede seizoen met de spiraalrotormaaier. Mede-eigenaar Jacco Meijerhof: 'Ik heb de machine aangeschaft uit bezuinigingsoogpunt. Het bleek een goede keuze te zijn geweest.' Er is één verbeterpunt in zijn ogen: 'Wenselijk is een soort schaalverdeling voor het instellen van de werkhoogte, zodat we makkelijker kunnen overschakelen van vier centimeter op de trainingsvelden naar drie centimeter op de hoofdvelden.'

Jarno Brouwer is een van de twee maaiers bij het bedrijf. Fieldmanager rijdt een maairondje met Brouwer mee op de trekker en hoort over zijn ervaringen met de spiraalrotormaaier. 'We maaien gerust door in de regen. En voor onderhoud hebben we genoeg aan sleutel negentien of een slijpmachine. Op dit moment hobbelt het veld. Maar doordat de machine op een rol loopt, wordt het veld vlakker. De rol werkt als een

wals. De kooimaaier heeft maar een klein rolletje en heeft die werking niet. Spelers merken dat gemaaide velden vlakker worden door de spiraalrotormaaier. Altijd goed om te horen.' Een veld zal niet snel verdichten door de rol van de spiraalrotormaaier, want de rol weegt hoogstens driehonderd kilo. 'Na het maaiseizoen gaat de maaier naar binnen en dan gebruiken we de trekker om gazonballen te persen, te kiepen of om de fieldtopmaker voort te trekken,' legt Brouwer uit. Jacco Meijerhof vult aan langs de kant: 'Op dit veld maaien we alle taaie grassprietten eraf die de kooimaaier heeft laten staan. Vroeger lieten clubs een boer uit de buurt nog even met zijn cirkelmaaier erover heen gaan. Maar tegenwoordig heeft niemand meer kleine cirkelmaaiers.' Vrijwilligers Gerrit Dolman en Martin Pardijs, die naast hem staan, bevestigen dat.

Links: Jacco Meijerhof, mede-eigenaar Hofmeijer Civiel- en Cultuurtechniek. Rechts: maaier binnen het bedrijf Jarno Brouwer.

Links: Vrijwilligers Gerrit Dolman en Martin Pardijs. Rechts: Maaier Jarno Brouwer.

proppen achter op het veld die men later moet opvegen. Dan is men gedwongen om te wachten met maaien wanneer er nog dauw op de velden ligt, en kan men ook niet maaien wanneer het regent. De cirkelmaaier laat door zijn afgesloten, platte bouw altijd proppen achter. Daar heeft de spiraalrotormaaier allemaal geen last van. Ook staan er nooit vlaggen na het maaien met een spiraalrotormaaier, dat wil zeggen: taaie nerven aan de grasuiteinden, die wel zichtbaar worden na een maaibeurt met stompe messen en slechte afstelling bij een kooimaaier. Ook taaie gras wordt met de spiraalrotormaaier meegenomen. Een kooimaaier kan dat niet.'

Goedkoper

De spiraalrotormaaier kan geen banen maaien, zoals die bij betaald-voetbalwedstrijden altijd getrokken worden vlak voor aanvang van de wedstrijd. Wel kan hij voor de fieldmanager geld verdienen, legt Van Dijk uit. 'Bij bezuinigingen ga je je bedenken hoe je met minder geld hetzelfde werk kunt doen. Je gaat dan op een rijtje zetten wat je machine kost aan aanschaf, onderhoud

Links traditionele klepel, rechts de verfijnde klepel van de spiraalrotormaaier.

Hendrie van Dijk, firma Hissink.

Je hoeft met deze maaier niet te wachten tot de dauw van het veld is, of de regen stopt

en reparatie en hoe lang de levensduur is. Deze aspecten zet je af tegen de maaikwaliteit. Zoals ik al uitlegde, is de maaikwaliteit van de spiraalrotormaaier prima, maar ook zijn de onderhoudskosten en reparatiekosten laag.'

Daar kan Fieldmanager zich wel wat bij voorstellen: doordat de klepelmaaitechniek aanvankelijk was ontwikkeld voor het grovere werk, kan de machine tegen een stootje. De klepels wijken bij weerstand voortdurend naar achter uit. Ook de machine is robuust. 'De machine is een stuk minder gevoelig dan de kooimaaier. Dat scheelt heel wat sleuteluren en onderdelen, maar indirect bespaar je ook kosten omdat je beter kunt plannen: je hoeft immers nooit terug naar de werkplaats en dus kun je doormaaien. Omdat je ook kunt doorgaan in de regen, is de werkefficiëntie bij de spiraalrotormaaier hoog. Reservemesjes kun je meenemen in de cabine. Ze zijn makkelijk zelf te verwisselen. Dit is een stuk goedkoper in tijd en geld dan het onderhoud van een kooimaaier. Die moet je vaak slijpen, iedere dag controleren en ook moet je dagelijks het ondermes ten opzichte van het bovenmes "stellen".'

Snelheid

Tot slot is volgens Van Dijk ook de werksnelheid van de spiraalrotormaaier hoger dan die van de kooimaaier. Die laatste kan niet sneller dan 8 à 9 kilometer per uur, want bij een hogere snelheid ontstaat het maaibeeld van een wasbord. Dan slaan de messen sprietten over omdat een mes dan te veel grassprietjes moet meepakken, hetgeen hij niet kan. Een klepelmaaier maakt

veel meer toeren. De transportsnelheid van de spiraalrotormaaier is 40 à 50 kilometer per uur, die van een kooimaaier 30 kilometer per uur. Om tijdverlies tegen te gaan, wordt een kooimaaier daarom vaak op een aanhanger vastgebonden. Dit plaatsen en vastbinden kost ook tijd.

Rijdend gedeelte

Na het maaiseizoen kan de spiraalrotormaaier van de trekker worden losgekoppeld. De maaimachine kan dan de schuur in en de trekker kan buiten blijven om andere werkzaamheden te verrichten. De motor van een kooimaaier staat stil in de winter. 'Zeker in een tijd van veel privatiseren zijn dit soort bezuinigingen welkom. Een trekker heeft men vaak al. Een spiraalrotormaaier kan zelfs al met een kleine 55 pk-trekker voortgetrokken worden. Dat scheelt brandstofkosten.'

Emotie

Van Dijk begrijpt de keuze voor kooimaaiers wel: 'Maaien is ook emotie. Men wil zo mooi mogelijk afgeknipt gras hebben. Maar realistisch gezien is de beste prijs-kwaliteitverhouding de beste keuze in deze tijd. Met een spiraalrotormaaier kun je onder alle omstandigheden maaien. Het risico op een slecht maaibeeld is minder groot, omdat je niet per se je messen dagelijks hoeft te slijpen en af hoeft te stellen.'

Henk van den Brink, sportcoördinator van de gemeente Renkum, moest de afgelopen jaren al bezuinigen. Toen bleek dat hij dat met zijn afdeling goed kon, kreeg hij een extra bezuinigingsslag te verstouwen. 'De kaasschaafmethode zorgt ervoor dat je moet gaan schuiven met je mensen en middelen om zo efficiënt en optimaal mogelijk te werken. Maaien deden we niet zelf. Sinds de eerste bezuinigingsronde hebben we het maaien er als team bijgekregen, echter zonder budget. Toen ben ik gaan schuiven: bij groenonderhoud heb ik uren vrijgemaakt door intensief groen te verwijderen. Deze manuren zet ik in op de maaier. Met het schuiven van taken en manuren waren we er nog niet. We moesten ook een maaimachine aanschaffen! Ik ben toen alle kosten en baten op een rij gaan zetten van alle bestaande maaimachines. De spiraalrotormaaier kwam als voordeeltje uit de bus. Niet alleen in aanschaf, maar ook omdat hij los achter de trekker te koppelen is, altijd inzetbaar is en een prima maaibeeld geeft. Bovendien heeft hij niet veel onderhoud nodig.'

Henk van den Brink, sportcoördinator gemeente Renkum.